

LEUTHERLECTUUR
NIET REGELMATIG VERSCHIJNEND
NIEUWS- EN KOMMUNIKATIEBLAD
VOOR DE H.REMIGIUSPAROCHIE
IN LEUTH EN ERLECOM

jaargang tien
nummer een

leutherlectuur
tiende jaargang
nummer een
januari 1982

leutherlectuur - niet regelmatig
verschijnend nieuws- en communicatie-
blad voor de h.remigius-parochie in
leuth en erlecom - kerkplein 2 -
6578 AN Leuth

© leutherlectuur
niets uit deze uitgave mag worden ver-
menigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, mi-
crofilm of op welke andere wijze dan
ook zonder voorafgaande en schriftelijke
toestemming

Ten geleide

Leutherlectuur, tiende jaargang, nummer
een. In het totaal van de jaargangen
worden dit de bladzijden 953 t/m 972.

De inhoud omvat allereerst het financieel
verslag van de parochie over het jaar
1981, met een toelichting op de cijfers
en met een bekendmaking van enkele belang-
rijke besluiten van het kerkbestuur. Zowel
voor de cijfers als voor die besluiten
wordt aller aandacht gevraagd.

Verder staat in dit nummer de toespraak
van onze bisschop op Nieuwjaarsdag in de
St.Jan gehouden, maar zeker niet alleen
bedoeld voor de daar toen aanwezigen.

Ten slotte gaat een derde artikel over
een stukje geschiedenis van Leuth aan de
hand van een kaartje.

Dat een jaarverslag wordt gegeven en daar-
mee verantwoording wordt afgelegd, is
vanzelfsprekend. Dat woorden van onze bis-
schop worden doorgegeven, is voor een pa-
rochieblad ook niet zo vreemd.

Duiken in de geschiedenis van dorp en
streek is een persoonlijke hobbie. Al jaren
wordt in de Leutherlectuur verslag gedaan
van wat er zo al was opgedoken. Maar ik
heb er geen flauw idee van, of ik daar
veel of weinig mensen een genoegen mee
doe, en dat is toch mijn enige bedoeling.
Daarop doelde ik, toen in het vorig num-
mer stond dat het onzeker was, of deze
tiende jaargang voltooid zou worden.

Of ik mijn hobbie blijf beoefenen, is geen
vraag: een mens zonder hobbie is ongeluk-
kig. Maar of ik regelmatig daarover in de
Leutherlectuur moet blijven schrijven, dat
is de vraag. Ik wil niemand iets opdringen
ik hoop er alleen hier en daar een plei-
zier mee te doen. Zou het nu zo gek zijn,
als degenen die deze stukjes toch wel
graag lezen, een kaartje in de bus deden
met: doorgaan. En andersom, degenen die
het maar onzin vinden een kaartje met:
stoppen. Het mag best anoniem: het gaat
er mij niet om wie maar hoe veel willen
stoppen of doorgaan.

Tegen Pasen in ieder geval weer een num-
mer: dun met alleen kerkelijk nieuws, of
dikker met ook een duik in het verleden.

W.J.

Toelichting bij het jaarverslag.

Reeds tien jaar heeft het Kerkbestuur het financieel jaarverslag van onze parochie mogen publiceren; de eerste maal (over 1971) nog in een afzonderlijk geschriftje, de negen andere jaren in de Leutherlektuur (1972 t/m 1980).

Jaarverslagen zijn merkwaardige dingen. Worden ze niet gepubliceerd, dan wordt (terecht) gezegd, dat er geen verantwoording wordt gegeven van alles wat door de parochie voor de parochie is gegeven. Worden ze wel gepubliceerd, dan lijken ze het lot te ondergaan van ongelezen weggelegd te worden.

Ondanks dit laatste en ter voorkoming van het eerste is u op de vorige twee bladzijden het financieel verslag over 1981 gepresenteerd.

En laten we het maar ineens zeggen: er is een nadelig saldo van f 4708,04 en toch mag geconstateerd worden: het valt eigenlijk nog mee.

Voor niemand zal nog een uiteenzetting behoeven te worden gegeven van de algemene gang van zaken in het afgelopen jaar: iedereen heeft ahw aan den lijve ondervonden, hoe de prijzen zijn gestegen.

De parochie is daaraan natuurlijk niet ontkomen. Integendeel, want tegenover deze stijging van de prijzen stond voor de parochie geen enkele automatische, zelfs nog zo kleine, inkomstenstijging.

De totale inkomsten in 1981 zijn t.o.v. 1980 nauwelijks veranderd, de uitgaven daarentegen zijn met ruim f 3000,00 gestegen. Deze stijging is heel duidelijk bijna geheel veroorzaakt door alle posten die we niet zelf in de hand hebben: de kosten van gas en electriciteit, de promies van ziekenfonds en pensioenverzekering, de belastingen en verzekeringen.

Maar laten we - zoals in andere jaren - samen de verschillende posten nagaan. Eerst de uitgaven-kant. De posten 1 en 2 kunnen we overslaan, omdat deze nagenoeg even hoog zijn gebleven als het vorig jaar.

Post 3, pastorie en huishouding, vertoont een stijging t.o.v. 1980 van f 20.200,00 naar f 22.100,00. Verwarming en electriciteit samen vroegen al-

leen al f 1000,00 meer.

Post 4, kosten eredienst, is gestegen van f 20.575,00 naar f 21.745,00, waarbij weer de prijs van het gas, nu voor de verwarming van de kerk, de grootste boosdoener is. Gas en electriciteit samen bijna f 1200,00 meer dan in 1980! Het is natuurlijk prettig als het nooit koud is in onze kerk, maar het moet wel betaald worden.

Post 6, ten slotte, is een voorgeschreven verhoging van ruim f 200,00 tegengekomen.

Aan de andere kant, de inkomsten, is post 1, parochiebijdragen, ongeveer gelijk gebleven aan die van het vorig jaar.

Post 2, kollekten, is in totaal iets lager uitgevallen dan in 1980, het resultaat van een kleine stijging van de weekkollekten en een kleine daling van de zondagskollekten, waarbij wel in aanmerking moet worden genomen, dat er nog al wat jubilea op zaterdagen zijn gevierd.

Post 3, laat een stijging zien van het bedrag van de intenties; het aantal extra-diensten in 1981 (30) was nauwelijks afwijkend van dat van 1980 (29) en daarom zijn ook de inkomsten uit deze diensten nagenoeg gelijk gebleven.

Post 4: kaarsen zijn er in beide jaren ongeveer evenveel aangestoken; de bron van inkomsten die 'giften voor de kerk' heet (d.w.z. alles wat meer gegeven wordt dan er gevraagd is, of wat zo maar eens een keer gegeven wordt voor de kerk), is echt aan het uitdrogen: van jaar tot jaar levert deze bron minder op.

Post 5 kan wegens het zeer geringe verschil tussen 1980 en 1981 verder wel onbesproken blijven.

Post 6, nadelig saldo: f 4708,04. Jammer, maar niet hopeloos, wel zorgwekkend maar nog niet onrustbarend te noemen. Zorgwekkend, vooral in deze zin, dat de financiële situatie van de parochie ons aller zorg verdient, zorg om te geven en zorg bij het uitgeven.

Deze laatste zorg wordt de parochianen bij deze heel uitdrukkelijk beloofd, die eerste zorg wordt hun bij deze nogmaals van harte aanbevolen.

Dit was wat bij de verschillende posten als toelichting moest worden gegeven.

Het Kerkbestuur is van mening nog niet tot een verhoging van de parochiebijdrage te moeten overgaan. Liever wordt gevraagd, of de parochianen eigener beweging zouden willen overgaan van een jaarbijdrage van f 90,00 naar f 100,00 - van een kwartaalbijdrage van f 22,50 naar f 25,00 - en van een maandbijdrage van f 7,50 bv naar een van f 8,00.

Aan de (gelukkig weinige) parochianen die nog steeds evenveel betalen als 10 jaar geleden, nl. f 60,00 per jaar, wordt nogmaals dringend verzocht, om hun bijdrage aan te passen. Ditzelfde geldt natuurlijk ook voor die enkelen, die nog minder dan dit bedrag bijdragen, of die niets bijdragen. Aan deze laatsten mag gevraagd worden om toch ook te gaan meedoen, tenzij zij liever niet meer als parochianen wensen te worden beschouwd.

Wel heeft het Kerkbestuur besloten om enkele tarieven op te trekken, voor het eerst na vele jaren. Zo zal met ingang van 1 januari j.l. voor een huwelijksviering of voor een jubilee-viering, zoals wij die hier gewend zijn te houden, f 275,00 worden gevraagd.

Hier moge een opmerking aan worden toegevoegd. Trouwen voor de kerk kost niets: als bruid en bruidegom met twee getuigen naar de pastoor van de parochie van de bruid gaan en dan elkaar hun ja-woord geven, is alles volkomen in orde. Hiervoor wordt niets gevraagd, er kan zelfs nog een kopje koffie op gedronken worden.

Aan wie zo handelen na een bijzondere intentie onder een vastgestelde eucharistieviering, wordt niet meer dan f 7,00 gevraagd.

Maar wie wil trouwen of een huwelijksjubileum wil vieren in een goed versierde (en in de winter verwarmde) kerk, met veel kaarslicht, met een koor en organist, met tekstboekjes voor de viering enz., mocht f 250,00 en mag nu f 275,00 toch niet veel noemen. Zeker niet, vergeleken met andere uitgaven op zulke dagen, b.v. een nostalgische auto, de fotoreportage, de muziek op de feestavond e.d.

Een andere aanpassing waartoe het Kerkbestuur heeft besloten, betreft de tarieven voor uitvaart en grafrechten.

Wat de uitvaart betreft, zal onze parochie voortaan de bedragen volgen die in het dekenaat Nijmegen gelden. Van geval tot geval zal hierover met de familie worden gesproken.

De grafrechten bedragen vanaf 1 januari j.l. f 225,00 voor 10 jaar; maar wanneer de nabestaanden een grafmonument willen plaatsen, dan zullen grafrechten betaald moeten worden voor 30 jaar ineens, dus nu 3 x f 225,00.

Bovendien is besloten, dat geen monumenten mogen worden geplaatst zonder voorafgaande toestemming van het Kerkbestuur. Aan de steenhouders in de omtrek zal medegedeeld worden, dat zij geen opdrachten mogen aannemen en geen monumenten mogen zetten, tenzij na verkregen goedkeuring van het Kerkbestuur.

Hiermede komt bijna een einde aan deze toelichting bij het financieel jaarverslag, maar nog niet helemaal, want deze toelichting mag niet eindigen zonder een woord van oprecht-gemeende dank aan allen die aan de parochie in het jaar 1981 hun bijdrage hebben geschonken. Het Kerkbestuur blijft op deze parochianen rekenen.

Zo moge dit jaarverslag de parochie ingaan, als verantwoording over 1981 en op hoop van zegen voor 1982.

Het Kerkbestuur

=====

Varia Duiffeliana

m e r k w a a r d i g

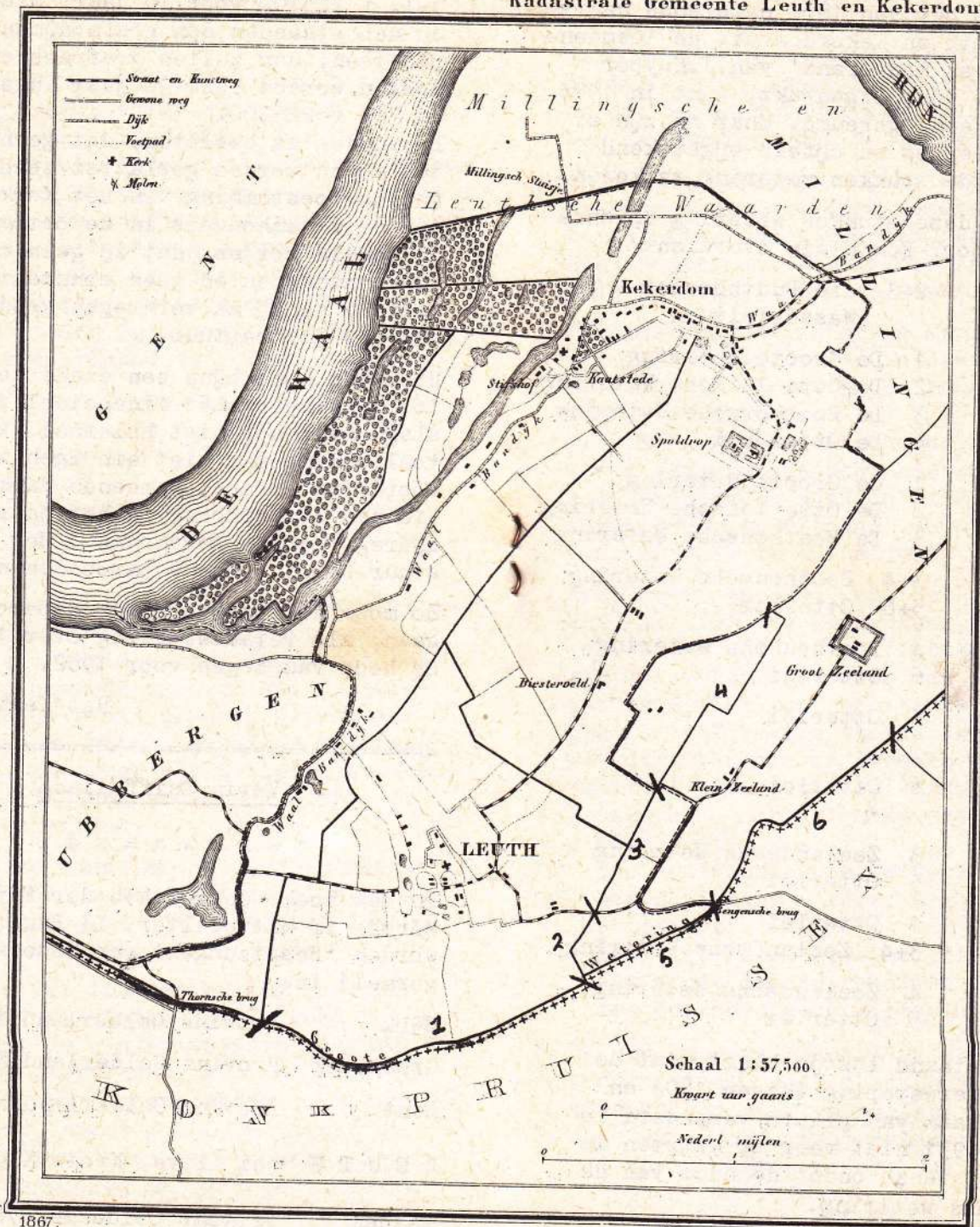
In het boek: Geschichte der Fürsten von Merode im Mittelalter, II Band, 1981, worden 'Besitzungen' van deze familie vermeld in:

Ewijk	Provinz Gelderland/Niederlande
Groesbeek	Provinz Gelderland/Niederlande
Lent	Provinz Gelderland/Niederlande
L E U T H	bei Kleve, Kreis Kleve
Malden	Provinz Gelderland/Niederlande
Nimwegen	Provinz Gelderland/Niederlande
Wijchen	Provinz Gelderland/Niederlande

=====

PROVINCIE GELDERLAND.

GEMEENTE UBBERGEN N° 2.
Kadastrale Gemeente Leuth en Kekerdom

Gemeente Ubbergen c.a. 3473 Bunders 2750 Inwoners.
Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden

V a r i a D u i f f e l i a n a

Een wandelende wetering en oude namen ----

Op de middenpagina's van deze Leuther-lectuur is het van 1867 daterende kaartje van Leuth en Kekerdome uit de 'Gemeente-atlas van Nederland' van J. Kuyper afgedrukt. Weer afgedrukt, want in 1976 is dit al eens gebeurd. Maar nu zijn er enige streepjes en cijfers bijgetekend die bepaalde stukken wetering markeren.

Hoe komen deze stukken wetering op onze kaarten voor? Een klein overzicht:

Tranchot 1803	2+3	die Budthorster Wasserleitung
1:1000	1	De Groote Wetering
1820	2	De Otte leische Wetering
	3	De Boethorsche Wetering
	5	De Otter Lei
1:2500	1	De Groote Wetering
1820	2	De Otte leische Wetering
	3	De Boethousche Wetering
1:50000	3+4	Boethousche Wetering
1912	5+6	Otterlei
1:25000	4	Boethousche wetering
1931	6	Otterlei
1:25000	6	Otterlei
1935		
1:50000	6	Otterlei
1951		
1:25000	3	Zeelandsche Wetering
1966	5	Otterlei
1:50000	1	Otterlei
1972	3+4	Zeelandsche Wetering
1:50000	4	Zeelandsche Wetering
1977	5	Otterlei

Uit bovenstaand lijstje blijkt, dat de Boetshorsterwetering tussen 1803 en 1931 langzaam van plaats veranderd is en sinds 1931 niet meer op kaarten is te vinden, tenzij onder de naam van de Zeelandsche wetering.

In de jubileumbundel van de Heemkunde-kring 'De Duffelt' uit 1975 staat het reeds vaak aangehaalde artikel van Dr. F. Gorissen uit Kleef over de geschiedenis van onze streek, die in 1654 door van Slichtenhorst genoemd werd: 'den heerlijken en wel-geleegen streek van de

Duyffel'. Bij zijn artikel heeft Gorissen een zevental kaartjes getekend, knap getekend maar erg knapp afgedrukt. Wie er een vergrootglas bijneemt, kan op het waterkaartje (nr.6) de naam 'Botholse W' ontdekken, die dan staat bij stukje 4 van ons kaartje.

Uit 1881 is nog een kaartje bekend, schaal 1:10000 dat op de kaart 'Boethousche Wetering' heeft staan bij onze stukjes 2+3 en dat in de bijbehorende tekst spreekt van de 'Boethorsche wetering'.

Andere vermeldingen op kaarten zijn mij niet bekend, evenmin andere teksten waarin deze wetering wordt genoemd. De Kleefse kasterkaart uit 1667 vermeldt als naam 'Die Wetering' voor de stukken 1+5+6.

De namen van de wetering komen nog vrij aardig overeen, zeker in dialect uitgesproken, de plaats en de lengte wisselen nog al aanzienlijk.

Waarschijnlijk zou deze wetering en die naam nooit verdere aandacht hebben ontvangen, als niet enkele maanden geleden een verrassing was opgedoken, vanuit het Hauptstaatsarchiv in Düsseldorf.

Daar wordt bewaard, uit het archief van het Kapittel van Kranenburg, een boekje van 28 pagina's: een officiële verklaring van een vijftal inwoners van Leuth in 1554 ten overstaan van rechter en schepenen afgelegd, dat zekere stukken grond, alle met name genoemd en omschreven, aan het Kapittel tiendplichtig waren. In dat boekje zijn dan, als je van puzzelen houdt, te vinden:

die Boitzhorstsche wetteringh
des Capittels vorscr. erve genant die
Boitshorst
Kapittels hoff geheiten die Boitshorst
ein stuck landts geheiten die Botzhorst
die Botzhorstsche wetteringh.

Je zou in deze teksten al een verklaring kunnen vinden waarom in Leuth iedereen spreekt van een 'wettering' en niet van een 'wetering'. Maar belangrijker is, dat uit deze teksten blijkt, dat er in 1554 in Leuth bestonden:

1. een hoeve: de Boetshorst
2. een perceel: de Boetshorst
3. een wetering: de Boetshorstsche W.

Het is natuurlijk jammer dat er bij dit document geen kaartje is gevoegd, maar toch is wel zeker, dat de wetering (stuk 1) toen 'de Otterleische wetteringh' heette,

en de wetering (stuk²⁺³) de naam 'Boetshorstsche wetteringh' droege.

Maar dan komt direct de vraag: welke hoeve wordt bedoeld met de 'Boetshorst'? Daarvoor komt eigenlijk alleen in aanmerking de huidige 'Plezenburg'. In 1667 stond op deze plaats in ieder geval een - jammerlijk onbenaamde - hoeve. Bij mijn weten is de naam 'Plezenburg' vóór 1800 niet bekend. Kort na 1800 is die hoeve van eigenaar veranderd. Misschien dat deze een nieuwe naam gegeven heeft, een verschijnsel dat ook tegenwoordig nog wel voorkomt.

Hier kan nog verwezen worden naar het veel ouder document (zie Leutherlectuur juni 1978), uit omstreeks 1300-1350, waarin sprake was, volgens de toen gegeven lezing, van een perceel 'die Voetshorst, 5 mergen 10 roden'. Herlezen van die tekst laat zien dat met even grote waarschijnlijkheid gelezen kan worden 'Boetshorst' en de grootte van het perceel: 5 morgen 10 roeden, komt aardig overeen met de opgave van 1554: 'die Botzhorst haldende umbtrint viff mergen'.

Uit beide oude documenten blijkt verder, dat in de buurt van die Boetshorst een molen heeft gestaan, een windmolen nog wel, want er is sprake van een perceel grond dat de 'Molenberg' heet. In een soortgelijk geval schrijft Gorissen (143): 'Auf eine .. MÜhle die .. nur eine Windmühle gewesen sein kann, weist der Name Moellenberg ..'.

En dan wordt de hele geschiedenis erg intrigerend! Gorissen schrijft (142): 'Die erste Windmühle in der Düffel ist die Homoetsche Mühle, die im Jahre 1370 erbaut und zu der die ganze Düffel mahlpflichtig gemacht wurde'. En deze Homoetsche molen wordt meestal gesitueerd ongeveer 3 kilometer oostwaarts. Maar: het waarom daarvan, is mij niet duidelijk.

Zou de oudste molen van de Duiffel misschien in Leuth gestaan hebben en later om een of andere reden verplaatst zijn?

Hier liggen zeker nog interessante vragen genoeg die om een antwoord vragen.

Voor deze keer moet er echter een einde komen aan onze Varia. De Boetshorst als een van de oudste Leuthse namen moge nog een maal genoemd worden.

W.J.

Nieuwjaarsboodschap 1982

van Mgr.J.Bluysen, onze bisschop.

Wij vieren vandaag het nieuwe jaar. 1981 is voorbij, voor goed voorbij. 1981 is voltooid verleden tijd. Met een schone lei kunnen wij opnieuw beginnen.

Wij mogen opnieuw beginnen. God geeft ons de genade van een nieuw jaar. Nieuwjaar is als een nieuwe start. Elk nieuw jaar geeft nieuwe hoop. Daarom wensen wij elkaar overtuigd en van harte alle goeds! De bekende vlaamse priester-dichter Guido Gezelle heeft dit als volgt onder woorden gebracht:

"Ik wens u geen nieuw jaar als het oude; ik wens het u beter, ik wens het u best! Dat God zij met u en gij trouw aan Hem; en heb dan geen zorg: Hij doet de rest."

Dat precies zou ik u allen willen toewensen: een ander jaar, beter, best; in vertrouwen dat wij leven in het 'genadejaar van de Heer', de tijd na Christus' komst, het tijdperk waarin de Heer voor en met ons werkt; wens ik u allen een jaar van h e i l en zegen.

Wat is dat: een jaar van heil en zegen? Het woordje 'heil' is één van de kernwoorden van de H.Schrift. 'Heil' komt van God en wordt aangeboden aan mensen. 'Heil' heeft te 'maken met de edelste strevingen en diepste verlangens van mensen van goede wil'. Het maakt die los, het brengt deze in werking, het zet ze op het juiste spoor. Wat in de Bijbel 'heil' wordt genoemd, is een mengeling van: vrijmaking, bevrijding, genezing, verlossing, verzoening, heelmaking, diep binnen in een mens. Het komt van God, en het wordt vruchtbaar waar mensen op zoek gaan naar God. De keerzijde van heil zoals God het aanbiedt, is geloof, ook het prille, tastende geloof, dat mensen aan God geven. Onze innerlijke vrijmaking, genezing, verlossing start bij het aanbod van God, komt tot ontplooiing waar wij ons in geloof en overgave daarvoor openstellen, en werkt zich vruchtbaar uit in de dagelijkse omgang met andere mensen.

Kort en bondig gezegd, wil ik u toewensen: een nieuw jaar waarin u uit kracht van uw christelijk geloof diep in u zelf de goede weg vindt.

Die weg zal vanuit uw innerlijk naar bui-

ten voeren, naar elders, want de werkelijkheid waarmee God zich bezig houdt, is veel groter dan u zelf bent.

Met dat te erkennen begint elk christelijk geloven.

Ik denk dat ik er goed aan doe mijn wensen en verwachtingen voor 1982 nader te omschrijven. Ik wil dit doen achtereenvolgens ten aanzien van:

1. de wereld waarin wij leven,
2. de toekomst die ons wacht,
3. de gemeenschap waaraan wij bouwen.

1. Gerechtigheid en vrede.

De wereld waarin wij leven is een wereld van groeiende onrust. In 1981 zijn de verhoudingen tussen de machtsblokken verslechterd. Enerzijds rond de geplande uitbreiding van de kern-bewapening, anderzijds rond de feitelijke ontwikkelingen in bepaalde landen, heel bijzonder in Polen.

Daar tegenover zagen wij in de laatste maanden van het afgelopen jaar ongekende aantallen mensen bijeen komen in Europese hoofdsteden om massaal uiting te geven aan het intense verlangen naar vrede, dat in onze wereld leeft. Over de middelen en de methodes om de vrede te bevorderen lopen de meningen sterk uiteen, maar dat de wil om tot meer vrede in de wereld te komen, zich als een krachtige machtige stroom baan breekt, is bemoeigend, en hoopgevend.

Bij gelegenheid van de wereld-vredesdag die, zoals gebruikelijk, vandaag in heel de Katholieke Kerk wordt gehouden, heeft onze Paus Johannes-Paulus een schrijven gepubliceerd, onder de titel: 'Vrede, een gave van God, aan ons toevertrouwd!' (let op het uitroepteken; kerkelijke documenten zijn gewoonlijk niet uitbundig).

De vrede, de echte vrede, is een gave van God. De ware vrede begint bij God, zoals alles dat te maken heeft met 'heil' en 'heelmaking'. De vrede gaat uiteindelijk alle menselijke krachten te boven. Jezus zei, dat Hij vrede zou nalaten. Zijn vrede, niet de vrede zoals de wereld die geeft. Er is altijd méér nodig dan wij op eigen kracht kunnen opbrengen, en dat méér zal via een gelovige toewending naar de Heer van de vrede vruchtbaar kunnen gaan werken.

Maar de vrede is wel toevertrouwd aan ons, aan de verantwoordelijkheid van ons, mensen, als een kostbare parel die wij

eendrachtig samen zouden moeten koesteren. Wij zelf moeten 'vechten' voor de vrede, niet alleen met woorden, maar met daden. De vrede in de wereld begint bij ieder van ons: als wij, ieder in eigen omgeving en eigen situatie, werkelijk de vrede dienen, dan is er op datzelfde moment meer vrede in de wereld.

Dat wordt dan elders wellicht weer afgebroken; maar als christen-mensen, als mensen van goede wil, voortgaan vrede te stichten naar vermogen, dan moeten er onweerstaanbare vredeskrachten loskomen, die een dam vormen tegen verdere uitbreiding van geweld en wapengekletter.

Overigens gaat het om méér dan om het tegenhouden van oorlog. In de Bijbel vormen gerechtigheid en vrede een onafscheidelijk paar. Vrede heeft geen voldoende fundament als aan de gerechtigheid en de rechtvaardigheid tekort wordt gedaan. Ieder mens heeft recht op eerbiediging van zijn persoonlijkheid en op een rechtvaardig aandeel in de stoffelijke en geestelijke goederen. De armoede en de ellende waarin grote delen van de wereld-bevolking moeten leven, dienen onze eerste bekommernis te zijn. Ik zou het zó willen stellen:

méér nog dan om de bedreiging van eigen veiligheid moeten wij bekommerd zijn om de feitelijke mensenwaardige situatie waarin zovelen moeten leven en vroegtijdig sterven. Als éénlingen kunnen wij daaraan weinig doen; wij kunnen wel eraan bijdragen dat de krachten gebundeld worden voor een betere aanpak van deze schrijnende problematiek.

In onze welvaartsmaatschappij ondervinden intussen steeds meer mensen de gevolgen van de economische teruggang. Het aantal werklozen groeit gestadig, niet in het minst binnen de grenzen van ons bisdom: in de regio Den Bosch is thans ongeveer 20% van de arbeidsgeschikten zonder werk. Met name de jonge generatie wordt daarvan slachtoffer. Wij samen moeten ons verantwoordelijk weten om voor de getroffen en de gevolgen zo goed mogelijk op te vangen. Overigens zullen wij allen samen anders moeten gaan leven, om met elkaar en met de mensen in de derde wereld de lasten meer rechtvaardig te verdelen.

Zullen in 1982 de vragen van gerechtigheid en vrede niet een groot deel van onze christelijke opdracht moeten uitmaken?

2. Het Rijk Gods, midden onder ons.

Om te kunnen beantwoorden aan onze christelijke opdracht in de wereld van vandaag hebben wij grote behoefte aan informatie omtrent de inhoud van de Evangelische Boodschap en beter zicht op onze 'identiteit' als christen. Wat wordt van een christen verwacht.

In hoeverre mag ik mijzelf christen, katholiek noemen nu ik leef zoals ik leef? Vele gelovigen, vele gedoopte zoekende mensen, velen onder ons, weten in feite niet goed raad met vragen omtrent hun christen-zijn.

Tegenstrijdige opvattingen binnen de Kerk, het feitelijk spreken van kerkelijke gezagsdragers, een algemeen klimaat van verwarring, een goeiende tendens om het geloof als een privé-zaak te behandelen, en nog meer omstandigheden, hebben ertoe bijgedragen dat gelovig-christen-zijn niet meer vanzelfsprekend is, en voor heel velen ook niet helder meer te omschrijven. Ouders en opvoeders stellen met ontgoocheling, vaak met verdriet vast, dat zij geen houvast meer vinden om aan de jonge generatie hun geloof aan te bieden en over te dragen.

Binnen ons bisdom groeit gelukkig het aanbod van toerustings-kursussen, bezinningsgroepen, gebedsgroepen, bijbel-kursussen, alsook van geschreven materiaal, dat gericht is op informatie en geloofs-verdieping. Vooral langs de weg van onderling contact en gezamenlijke bezinning is beter zicht te verkrijgen op de eigenlijke fundamenteën van ons christelijk geloof. Daarop wil ik graag grote nadruk leggen; daaraan wil ik zorgvuldige aandacht blijven geven.

De ervaring heeft aangetoond, dat geloofsgesprekken bij voorkeur in kleine vertrouwde groep vruchtbaar werken. Het bevorderen van mogelijkheden daartoe zou ik ten zeerste willen aanbevelen.

Ongetwijfeld heeft een verschuiving plaats in het zicht op de eigen opdracht van de christen-mens. In aansluiting daarop zullen voorgangers van vandaag niet gauw beroep doen op kerkelijke voorschriften, gebruiken en tradities, maar uitnodigen tot bezinning op de grote lijnen van Jezus' Evangelie.

Het zal steeds meer aankomen op gelovig openstaan voor de wezenlijke opgaven van

ons geloof. Daarom zijn bezinning, gebed en liturgische viering van onvervangbare waarde.

Welnu, elke gelovige doordenking van de Blijde Boodschap voert naar het Rijk Gods als de uiteindelijke bestemming en roeping van de mensheid. De uiteindelijke toekomst van de mensheid in harmonie en vrede. Het Rijk Gods waarin de hele mensheid haar 'heil' en 'heel-making' zal vinden. Het begint bij God, maar groeit via de gelovige inzet van mensen; het is dan ook nu reeds onder ons, overal waar mensen zichzelf willen inzetten omwille van de Heer. De chaotische wereld van vandaag zal eens een harmonische samenleving met God worden. Als christenen mogen wij daaraan bijdragen door te verstaan wat Hij zegt over de grondwet van dat Rijk en door Hem zo goed mogelijk te volgen.

Mgr. Vilnet, de nieuwe president van de franse bisschoppen-conferentie, sprak onlangs voor de franse televisie over de idealen die wij in naam van het woord Gods en de christelijke traditie verkondigen, idealen die de moeite van het nastreven in alle opzichten waard zijn. Hij zei onder meer: 'De Kerk is zwak, klein, maar zij gaat langzaam verder, en dat is een teken van leven.

Zij laat zich niet afstompen en sterft niet, maar komt meer en meer terug tot wat wezenlijk is'. Zeker ligt daar onze primaire opgave voor vandaag.

3. Gods volk onderweg.

Daar gaat het dan ook om. Niet de Kerk is het einddoel van de mensheid, maar het Rijk van God. De Kerk is echter wel het Volk van God, zoals het onderweg is naar die eind-bestemming.

Blijkbaar heeft de Vader een gezamenlijk en gemeenschappelijk optrekken van zijn gelovigen wenselijk geoordeeld om tot het einddoel te komen. De Kerk, gemeenschap en instituut, Volk van God ondanks haar gebrekkige, institutionele aspecten.

De Kerk in ons bisdom verdient het, om wille van Jezus Christus en Zijn beloften, dat wij ons best doen om de voorwaarden te scheppen van waaruit zij nieuwe vitaliteit kan krijgen. Het scheppen van deze voorwaarden heeft met het structurele en institutionele te maken; de beoogde vitaliteit, bezieling en dienstbaarheid zijn de vruchten van echte gemeenschap in de

geest van de Heer.

Naarmate het aantal priesters blijft afnemen in de komende jaren - en er zijn geen tekenen die een omkeer aanduiden van deze tendens - zullen de gelovigen hun primaire verantwoordelijkheid met des te meer klem onder ogen moeten zien.

Het is een verantwoordelijkheid die hun met het doopsel en het vormsel is meegegeven, een verantwoordelijkheid die klemmender geldt naarmate de nood in de plaatselijke gemeenschap op hen beroep doet.

Wij zullen m.i. in het komend jaar en de jaren daarna ons pastoraal werken moeten concentreren op:

- a) leidende pastorale groepen van pastores en leken voor grotere pastorale verbanden, en:
- b) tegelijk groepsvorming van gelovigen in klein verband voor geloofsbezinning en gelovige engagementen binnen de plaatselijke gemeenschap.

Ik meen dat ook hier geldt: de Kerk ter plaatse begint bij God, zoals alle 'heil' en 'Heel-making'; de plaatselijke Kerk komt tot leven in de mate waarin christenen in gelovige overgave Gods aanbod aanvaarden; en deze plaatselijke Kerk zal vruchtbaar bijdragen aan het leven van de gemeenschap en de toekomst van het Rijk Gods, als Gods heil in Zijn volgelingen iets van Gods mensenliefde kan uitstralen.

Beste mede-gelovigen, de toekomst wordt wat wij ervan maken. Als christenen weten wij dat wij, mensen, op eigen kracht niet vooruit kunnen, maar ook dat wij niet louter op eigen kracht zijn aangewezen. Het 'Evangelie van de vrede' verzekert ons, dat de menslievende Vader altijd bij ons is. Laten wij op Hem al ons vertrouwen stellen.

Ik wens u toe: dat Zijn heilswerk in u meer tastbaar wordt, voor uw eigen heil, in het nieuwe jaar.

J. Bluyssen
